

УДК 343.9:354.31(477)

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1477224>

Р.Я. ЗАЯЦЬ,

доцент кафедри адміністративного права і процесу, фінансового та інформаційного права Львівського університету бізнесу та права, кандидат юридичних наук, м. Львів, Україна; e-mail: ndekc@lv.npu.gov.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4726-6362>

СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИХ УСТАНОВ МВС УКРАЇНИ

R.YA. ZAYATS,

Ass. Professor, Chair of Administrative Law and Process, Financial and Information Law, Lviv University of Business and Law, Ph.D. in Law, Lviv, Ukraine; e-mail: ndekc@lv.npu.gov.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4726-6362>

STATE OF STUDY OF THE PROBLEM IN ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITY OF SCIENTIFIC-RESEARCH EXPERT-FORENSIC INSTITUTIONS OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE

Постановка проблеми

Слід зазначити, що в світлі європейського вектору розвитку нашої країни особливого значення набувають особливості організації роботи її правоохоронного та судового сектору, оскільки в умовах політико-економічної нестабільності їх діяльність стає ключовим фактором, що стримує негативні процеси. Звідси актуальним є теоретико-правове обґрунтування організації роботи ряду структур, служб та органів, серед яких знаходяться науково-дослідні експертно-криміналістичні установи Міністерства внутрішніх справ України. Означені установи криміналістичного, фізичного, хімічного, біологічного, автотехнічного, вибухотехнічного та інших видів експертиз новітнього спрямування шляхом проведення відповідних досліджень і встановлення істини у тих чи інших небезпечних подіях приймають участь у забезпеченні громадського порядку та безпеки і захисту, в тому числі, й у судовому процесі, прав і свобод громадян.

Своєрідна специфіка, надзвичайна технічна складність, потреба в розробці нових методологічних підходів, а іноді й недостатнє правове забезпечення окремих експертних досліджень спонукають дослідників до певних наукових розвідок. Сьогодні знаменними можна визна-

ти рекомендовані Міністерством юстиції України для практичного застосування в діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ держави Переліки рекомендованої науково-технічної та довідкової літератури, що використовується під час проведення судових експертиз [1]. Авторами таких та інших за напрямком наукових робіт є В.С. Зеленецький з аналізом дослідного провадження про вчинений злочин, С.І. Коновалов з досліджень актуальних проблем теорії та методології криміналістики, А.В. Кофанов з визначення сучасного стану та структури експертної служби МВС України [2], І.В. Пиріг із детальним аналізом історії розвитку судової експертизи та судово-експертних установ в Україні та виокремленими етапами становлення експертних установ органів внутрішніх справ й зазначенням основних історичних подій, що їх характеризують [3] та ін.

Перехресні питання застосування міжнародної криміналістичної науки, пов'язані з діяльністю експертних служб правоохоронних органів щодо їх взаємної інтеграції в судово-медичну науку, набору, підготовки, фінансування, сертифікації, акредитації, контролю якості, технології, готовності до ліквідації стихійних лих, правової допомоги тощо висвітлені за редакцією Убелакером Дугласом (Ubelaker Douglas H.) [4]. В свою чергу, Ате Клоостерман (Ate Kloosterman), Анна Мапс (Anna Mapes),

Зено Герадц (Zeno Geradts), Эрвин ван Эйк (Erwin van Eijk), Карола Копер (Carola Koper), Хоррит ван ден Берг (Jorrit van den Berg), Саския Верхий (Saskia Verheij), Марсель ван дер Стин (Marcel van der Steen) та Ариан ван Астен (Arian van Asten) зазначають, що технологічна революція в криміналістичній науці може в кінцевому підсумку призвести до зміни парадигми, коли нова роль судово-медичного експерта відтворюється в якості розробника та зберігача інтегрованих криміналістичних платформ [5].

До речі, за напрямком нашого дослідження доцільно навести посилання й на достатньо значущу практичну роботу Егідіус Відмантас Курапка (Egidijus Vidmantas Kurapka), Снігуле Матулене (Snieguolė Matulienė), Егле Білевичуте (Eglė Bilevičiūtė) з проблем застосування спеціальних знань у розслідуванні злочинів та адміністративних правопорушень у Литві [6], в тому числі й тих, що застосовуються в діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ будь-якої держави.

Таким чином, метою статті є визначення повноти розкриття в базових дослідженнях українських вчених деяких питань, що стосуються адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України. Її новизна полягає в авторському підході до розкриття поставленої мети. Завданням статті є визначення поняття адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України та з'ясування особливостей основних досліджень означеного адміністративно-правового регулювання діяльності вказаних експертно-криміналістичних установ МВС України.

Поняття адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України

Слід зазначити, що сьогодні відсутнє широко прийняте визначення адміністративно-правового регулювання діяльності саме науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України. Виходячи з цього, доцільно розглянути наукове трактування процесу адміністративно-правового регулювання діяльності деяких інших структурних підрозділів означеного Міністерства внутрішніх справ України. Наприклад, можна виходити з того, що стосовно до діяльності органів внутрішніх справ [7, с.743] Т.А. Плугатар пропонує під адміністра-

тивно-правовим регулюванням діяльності міліції вважати "систему адміністративно-правових засобів (елементів), сукупність прийомів та способів правового впливу на суспільні відносини, за допомогою яких визначається комплекс організаційних та спеціальних заходів, спрямованих на захист від протиправних посягань, а також забезпечення особистої безпеки громадян, боротьбу з правопорушеннями". На думку Д.В. Власенко, адміністративно-правове регулювання діяльності Національної поліції України, це "система суспільних відносин, які виникають у зв'язку з організацією та функціонуванням Національної поліції в Україні та врегульовуються нормами адміністративного права" [8, с.127]. В свою чергу, А.В. Шарнін під адміністративно-правовим регулюванням діяльності органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України пропонує вважати "різновид правового регулювання, який є сукупністю адміністративно-правових норм та інших адміністративно-правових засобів, що впорядковують суспільні відносини, що виникають у результаті діяльності органів досудового розслідування МВС України" [9, с.228] та ін.

Звідси цілком логічним у самому загальному виді є визначити під адміністративно-правовим регулюванням діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України сукупність адміністративно-правових норм та інших адміністративно-правових засобів, які впорядковують суспільні відносини, що виникають у результаті діяльності означених установ, та в подальшому аналізі спиратися на дане визначення.

Особливості основних досліджень адміністративно-правового регулювання діяльності експертно-криміналістичних установ МВС України

Щодо специфіки та особливостей діяльності експертно-криміналістичних установ Міністерства внутрішніх справ України, то, наприклад, Р.В. Тополя, О.М. Єщук, Р.Д. Саунін та інші розглядали питання адміністративно-правового регулювання експертно-криміналістичних досліджень транспортних засобів (далі – ЕКДТЗ) на основі аналізу чинного законодавства, досвіду країн Європейського Союзу, думок учених у сфері адміністративного права та практики діяльності публічної адміністрації. Зокрема, науковці обґрунтували висновок щодо адміністративно-правового статусу суб'єктів ЕКДТЗ, визначили принципи механізму адміністративно-правового регулювання даного об'єкту тощо. Крім того, вчені дійшли висновку, що до складу останнього входять: норми адміністративного права та їх зовнішнє вираження, індивідуальні акти публічної адміністрації, адміністративно-правові

відносини, форми адміністративного права тощо [10, с.6–7, 153–154]. При цьому в роботі не набули належного розкриття питання структурної ієрархії правового регулювання криміналістичних досліджень транспортних засобів та сфери адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України.

Більш повно окресленою стосовно структури науково-дослідних експертно-криміналістичних центрів Міністерства внутрішніх справ України, слід визнати дослідження О.О. Олійник, В.В. Галуцько та О.М. Єщук історії їх становлення; наявних проблем адміністративно-правового регулювання діяльності експертно-криміналістичних установ в контексті проведення конкретних криміналістичних експертиз; потреб та напрямів реформування науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України; нормативної бази та механізму адміністративно-правового регулювання діяльності експертно-криміналістичних установ тощо [11, с.135, 137, 141]. Схожі питання адміністративно-правового регулювання діяльності експертно-криміналістичних установ МВС України досліджувались І.В. Пиріг, зокрема, із висвітлення окремих аспектів організаційно-правового забезпечення експертної діяльності – нормативної основи роботи експертних установ та побудови їх системи, особливостей призначення та проведення експертиз і взаємодії експертних установ із іншими підрозділами МВС [12, с.211, 217, 220].

Слід також зважити на дослідження Е.Б. Сімаковою-Єфремян наукового знання про природу комплексних судово-експертних досліджень, особливостей впливу інтеграційних процесів, що відбуваються у судовій експертизі, розроблення їх теоретичних, методологічних, організаційно-правових засад, розкриття сутності, тенденцій, організаційно-правових форм здійснення таких досліджень тощо на підґрунті наукових праць з питань кримінального процесу, криміналістики, судової експертизи, аналізу вітчизняного й зарубіжного законодавства, узагальнень експертної практики, анкетування та власного досвіду в сфері судово-експертної діяльності тощо. Завданнями дослідження вченої було навести характеристику суб'єктів комплексних судово-експертних досліджень; виявити напрямки диференціації та запропонувати розподіл завдань, які вирішуються під час проведення комплексних судово-експертних досліджень [13, с.5].

В свою чергу, В.І. Галаган зосередився на правових і криміналістичних проблемах вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності – визначення правового статусу та ролі керівника експертної установи в процесі проведення експертних досліджень щодо того, чи є керівник експертної установи суб'єктом кримінального процесу, а також розуміння меж його «адміністративного впливу». Крім того, вчений також зосереджує свою увагу на системі науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України, питаннях атестації їх співробітників тощо [14, с.50, 96].

Висвітлення етапів становлення і розвитку системи судово-експертних установ та їх сучасного стану, основних видів і теоретичних засад судово-експертної діяльності та шляхів її удосконалення було визначено завданням дослідження Г.О. Стрілець, за результатами яких вчена надає пропозиції з удосконалення структури та діяльності судово-експертних установ; визначає поняття діяльності судово-експертних установ та основні її види, характеризує принципи і особливості діяльності судово-експертних установ [15, с.3].

Чільне місце у структурі предмету дисертаційного дослідження А.М. Лазебного займає встановлення особливостей використання спеціальних знань при розслідуванні кримінальних правопорушень проти громадського порядку, та питання адміністративно-правового регулювання діяльності експертних установ МВС України. Зокрема, вчений акцентував увагу на регламенті використання спеціальних знань при розслідуванні окремих злочинів, формах, правових засадах та умовах їх використання тощо [16, с.17, 92, 146].

На наш погляд, також необхідно відмітити роботу В.В. Ковальової з визначення шляхів удосконалення організації діяльності експертно-криміналістичної служби МВС України, поставивши за мету розробку теоретичних та практичних напрямів удосконалення правових, організаційних та техніко-криміналістичних основ діяльності вищевказаного відомства. Завданнями цієї роботи були: проведення аналітичного огляду становлення і розвитку експертної служби, з'ясування її ролі в структурі органів МВС та місця у системі судово-експертних установ України; визначення особливостей організації діяльності експертно-криміналістичної служби на сучасному рівні структурно-функціонального реформування органів МВС і завдання, які зумовлюються потребами підвищення ефективності техніко-криміналістичного забезпечення розслідування та попередження злочинів; охарактеризувати чинники, які визначають правові, організаційні засади діяльності експертної служби

та здійснення критичного аналізу законодавчого і відомчо-нормативного її регулювання; формування науково-методичної основи та визначення сучасних практичних напрямів діяльності підрозділів експертно-криміналістичної служби МВС України, а також визначення проблемних питань, які потребують вирішення і таке інше [17, с.3].

Дещо інший підхід застосував П.І. Репешко, який зосереджує увагу на необхідності удосконалення державного регулювання експертної діяльності шляхом підвищення її демократичності. Зокрема, вчений вказує, що експертні установи на сьогодні фактично займаються підприємницькою діяльністю, виконуючи судові експертизи та експертні дослідження на договірних засадах за кошти юридичних і фізичних осіб, які є сторонами процесу, зацікавленими у тому чи іншому варіанті розгляду справи. На думку науковця, такий стан речей має вкрай негативне забарвлення, посиляючись на наукові погляди В.Ю. Шепітько та М.Л. Цимбал, які упевнені, що судово-експертна діяльність у зв'язку з її специфікою, жодним чином не може здійснюватися на підприємницьких засадах. Водночас, вчений також доходить висновку, що державне регулювання експертної діяльності не може здійснюватися органами виконавчої влади, наділених правоохоронними функціями, так як це заважає забезпеченню незалежності, неупередженості та об'єктивності судово-експертної діяльності. Він вважає, що остання має здійснюватись міністерствами, які не мають відношення до правоохоронної діяльності, наприклад, Міністерством юстиції чи Міністерством охорони здоров'я [18, с.19; 0, с.55–56].

Близькими до попередників виявились й погляди С.В. Євдокіменко, який розглядав окремі аспекти адміністративно-правового регулювання експертної діяльності МВС в контексті проблематики організації експертної діяльності щодо проведення судово-економічних експертиз. Вчений також підіймає питання стосовно можливості здійснення експертної діяльності на підприємницьких засадах, критикуючи даний аспект. На його погляд пріоритет у проведенні судових експертиз має бути надано державним спеціалізованим установам, адже саме в їх складі здійснюється підготовка

судових експертів, тобто, вони мають у своєму штаті кваліфікованих працівників із належним досвідом практичної та наукової роботи, створюють організаційні умови і запроваджують концептуальні інструменти для однакового та правильного застосування експертних методик, що безпосередньо впливає на якість дослідження [20, с.47]. Крім того, С.В. Євдокіменко також зосереджує увагу на структурі судово-експертних установ та розподілі функцій між ними.

Висновки

В цілому слід зазначити, що розглянуті наукові праці як вітчизняних, так і зарубіжних науковців щодо проблем адміністративно-правового регулювання судово-експертної діяльності підрозділів МВС України або інших органів аналогічного спрямування й сьогодні продовжують залишатись актуальними за науковим напрямком. У певній мірі це пов'язано зі зростанням попиту на проведення відомчих експертиз. Цілком зрозуміло, що чинниками, що впливають на успіх та якість проведення таких експертиз, є їх нормативно-правове забезпечення та удосконалена методологічна база. На жаль, жодна з вищезазначених наукових робіт не може бути охарактеризована як така, що у повному обсязі була присвячена дослідженню абсолютно усіх складових адміністративно-правового регулювання судово-експертної діяльності підрозділів МВС України. Це можна зрозуміти, оскільки метою таких наукових праць переважно був розгляд тільки окремих напрямів або суміжних питань означеного адміністративно-правового регулювання.

На нашу думку, визначення та удосконалення структури експертно-криміналістичних установ МВС України слід паритетно пов'язувати з новітніми видами злочинних проявів у суспільстві та потребою їх своєчасної нейтралізації. Це у повній мірі залежить від достатності наявних адміністративно-правових норм та інших адміністративно-правових засобів, які впорядковують такі суспільні відносини. Аналогічні зауваження можна зробити й щодо шляхів реформування науково-дослідних експертно-криміналістичних відомств, особливостей та форм міжнародного співробітництва в сфері експертно-криміналістичної діяльності, напрямів удосконалення взаємодії експертно-криміналістичних установ із іншими органами державної влади тощо. Через такий стан речей треба очікувати на появу нових наукових праць з цього напрямку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження переліків рекомендованої науково-технічної та довідкової літератури, що використовується під час проведення судових експертиз: Наказ Міністерства юстиції України від 30.07.2010 р. № 1722/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1826323-11?lang=uk>.

2. Кофанов А. В. Сучасний стан та структура експертної служби МВС України. *Advanced technologies of science and education: XIV Міжнародна наукова інтернет-конф.* (19–21.04.2018). URL: <http://intkonf.org/kand-yurid-n-kofanov-av-suchasniy-stan-ta-struktura-ekspertnoyi-sluzhbi-mvs-ukrayini>
3. Пиріг І. В. Історія становлення та розвитку експертної діяльності в органах внутрішніх справ. *Право і суспільство*. 2011. № 6. С. 196–203.
4. Ubelaker Douglas H. (ed.) *The Global Practice of Forensic Science*. Wiley-Blackwell, 2015. 400 p.
5. Ate Kloosterman, Anna Mapes, Zeno Geradts, Erwin van Eijk, Carola Koper, Jorrit van den Berg, Saskia Verheij, Marcel van der Steen, Arian van Asten. The interface between forensic science and technology: how technology could cause a paradigm shift in the role of forensic institutes in the criminal justice system. *Phil. Trans. R. Soc. B* 2015 370 20140264; DOI: <http://doi.org/10.1098/rstb.2014.0264>. Published 22 June 2015.
6. Egidijus Vidmantas Kurapka, Snieguolė Matulienė, Eglė Bilevičiūtė. Problems of application of special knowledge in investigation of crimes and administrative offences in Lithuania. *Jurisprudencija*. 2012, 19(1), p. 351–368.
7. Плугатар Т. А. Сутність механізму адміністративно-правового регулювання діяльності міліції України. *Форум права: електрон. наук. фахове вид.* 2011. № 2. С. 741–744. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_2_119.
8. Власенко Д. В. Сучасний стан адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України. *Право і суспільство*. 2016. № 4. Ч. 2. С. 125–130.
9. Шарнін А. В. Особливості адміністративно-правового регулювання діяльності органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція*. 2014. № 12. Т. 1. С. 226–229.
10. Галуцько В. В., Тополя Р. В., Єщук О. М., Саунін Р. Д. Адміністративно-правове регулювання експертно-криміналістичних досліджень транспортних засобів: монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 180 с.
11. Олійник О. О., Галуцько В. В., Єщук О. М. Адміністративно-правове регулювання судово-експертної діяльності: монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 224 с.
12. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування: монографія. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2015. 432 с.
13. Сімакова-Єфремян Е. Б. Теоретико-правові та методологічні засади комплексних судово-експертних досліджень: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2017. 40 с.
14. Галаган В. І. Правові та криміналістичні проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності (на матеріалах органів внутрішніх справ України): дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2003. 439 с.
15. Стрілець Г. О. Генезис системи судово-експертних установ в Україні та напрями їх діяльності: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2009. 16 с.
16. Лазебний А. М. Використання спеціальних знань при розслідуванні кримінальних правопорушень проти громадського порядку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Ірпінь, 2016. 227 с.
17. Ковальова В. В. Шляхи удосконалення організації діяльності експертно-криміналістичної служби МВС України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2001. 17 с.
18. Репешко П. І. Щодо питання державного регулювання судово-експертної діяльності в системі Міністерства внутрішніх справ України. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. 2011. Т. 165. Вип. 153. С. 52–57.
19. Шепитько В. Ю., Цимбал М. Л. Развитие судебной экспертной деятельности в Украине: проблемы и перспективы. *Теория та практика судової експертизи і криміналістики*. 2002. Вип. 2. С. 18–19.
20. Євдокіменко С. В. Окремі аспекти організації експертної діяльності в Україні щодо проведення судово-економічних експертиз. *Право і безпека*. 2016. № 2. С. 43–48.

REFERENCES

1. *Pro zatverdzhennya perelikiv rekomendovanoi naukovo-tekhnichnoyi ta dovidkovoyi literatury, shcho vykorystovuyet'sya pid chas provedennya sudovykh ekspertyz* [On approval of the lists of recommended scientific and technical and reference literature used in conducting forensic examinations]. Nakaz Ministerstva yustytisyi Ukrayiny (30.07.2010 No 1722/5). Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1826323-11?lang=uk> (in Ukr.)
2. Kofanov, A. V. (2018). Suchasnyy stan ta struktura ekspertnoyi sluzhby MVS Ukrayiny [The current state and structure of the expert service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Advanced technologies of science and education: XIV Mizhnarodna naukova internet-konf.* (19–21.04.2018). Retrieved from: <http://intkonf.org/kand-yurid-n-kofanov-av-suchasniy-stan-ta-struktura-ekspertnoyi-sluzhbi-mvs-ukrayini> (in Ukr.).

3. Pyrih, I. V. (2011). Istorija stanovlennya ta rozvytku ekspertnoyi diyal'nosti v orhanakh vnutrishnikh sprav [History of formation and development of expert activity in the internal affairs bodies]. *Pravo i suspil'stvo*, (6), 196–203 (in Ukr.).
4. Ubelaker, Douglas H. (ed.). (2015). *The Global Practice of Forensic Science*. Wiley-Blackwell (in Eng.).
5. Kloosterman, Ate, Mapes, Anna, Geradts, Zeno, van Eijk, Erwin, Koper, Carola, van den Berg, Jorrit, Verheij, Saskia, van der Steen, Marcel, & van Asten, Arian. (2015). *The interface between forensic science and technology: how technology could cause a paradigm shift in the role of forensic institutes in the criminal justice system*. *Phil. Trans. R. Soc. B* 2015 370 20140264; DOI: <http://doi.org/10.1098/rstb.2014.0264>. Published 22 June (in Eng.).
6. Kurapka, Egidijus Vidmantas, Matulienė, Snieguolė, & Bilevičiūtė, Eglė (2012). Problems of application of special knowledge in investigation of crimes and administrative offences in Lithuania. *Jurisprudencija*, 19(1), p. 351–368 (in Eng.).
7. Pluhatar, T. A. (2011). Sutnist' mekhanizmu administratyvno-pravovoho rehulyuvannya diyal'nosti militsiyi Ukrainy [The essence of the mechanism of administrative and legal regulation of the activity of the militia of Ukraine]. *Forum prava: elektron. nauk. fakhove vyd.*, (2), 741–744. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_2_119 (in Ukr.).
8. Vlasenko, D. V. (2016). Suchasnyy stan administratyvno-pravovoho rehulyuvannya diyal'nosti Natsional'noyi politsiyi Ukrainy [The current state of administrative and legal regulation of the activities of the National Police of Ukraine]. *Pravo i suspil'stvo*, 4(2), 125–130 (in Ukr.).
9. Sharnin, A. V. (2014). Osoblyvosti administratyvno-pravovoho rehulyuvannya diyal'nosti orhaniv dosudovoho rozsliduvannya Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy [Features of administrative and legal regulation of the activities of pre-trial investigation bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya Yurysprudentsiya*, 12(1), 226–229 (in Ukr.).
10. Halun'ko, V. V., Topolya, R. V., Yeshchuk, O. M., & Saunin, R. D. (2015). *Administratyvno-pravove rehulyuvannya ekspertno-kryminalistychnykh doslidzhen' transportnykh zasobiv: monohrafiya* [Administrative-legal regulation of expert-forensic research of vehicles: a monograph]. Kherson: Hrin' D.S. (in Ukr.).
11. Oliynyk, O. O., Halun'ko, V. V., & Yeshchuk, O. M. (2015). *Administratyvno-pravove rehulyuvannya sudovo-ekspertnoyi diyal'nosti: monohrafiya* [Administrative and legal regulation of forensic expert activity: monograph]. Kherson: Hrin' D.S. (in Ukr.).
12. Pyrih, I. V. (2015). *Teoretyko-prykladni problemy ekspertnoho zabezpechennya dosudovoho rozsliduvannya: monohrafiya* [Theoretical and applied problems of expert support of pre-trial investigation: monograph]. Dnipropetrovsk: DDUVS (in Ukr.).
13. Simakova-Yefremyan, E. B. (2017). *Teoretyko-pravovi ta metodolohichni zasady kompleksnykh sudovo-ekspertnykh doslidzhen'* [Theoretical and legal and methodological principles of complex forensic research]. Extended abstract of doctor's thesis (12.00.09). Kharkiv (in Ukr.).
14. Halahan, V. I. (2003). *Pravovi ta kryminalistychni problemy vdoskonalennya kryminal'no-protsesual'noyi diyal'nosti (na materialakh orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy)* [Legal and forensic problems of improvement of criminal-procedural activity (on materials of the bodies of internal affairs of Ukraine)]. Doctor's thesis (12.00.09). Kyiv (in Ukr.).
15. Strilets', H. O. (2009). *Henezys systemy sudovo-ekspertnykh ustanov v Ukraini ta napryamy yikh diyal'nosti* [Genesis of the system of forensic institutions in Ukraine and directions of their activity]. Extended abstract of doctor's thesis (12.00.09). Kyiv (in Ukr.).
16. Lazebnyy, A. M. (2016). *Vykorystannya spetsial'nykh znan' pry rozsliduvanni kryminal'nykh pravoporushen' proty hromads'koho porjadku* [Use of special knowledge in the investigation of criminal offenses against public order]. Candidate's thesis (12.00.09). Irpin' (in Ukr.).
17. Koval'ova, V. V. (2001). *Shlyakhy udoskonalennya orhanizatsiyi diyal'nosti ekspertno-kryminalistychnoyi sluzhby MVS Ukrainy* [Ways to improve the organization of the expert-forensic service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. Candidate's thesis (12.00.09). Kyiv (in Ukr.).
18. Repeshko, P. I. (2011). Shchodo pytannya derzhavnoho rehulyuvannya sudovo-ekspertnoyi diyal'nosti v systemi Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy [On the issue of state regulation of forensic expert activity in the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Naukovi pratsi Chornomors'koho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu "Kyyevo-Mohylyans'ka akademiya"*, 153(165), 52–57 (in Ukr.).
19. Shepyt'ko, V. YU., & Tsymbal, M. L. (2002). Razvytye sudebno-ekspertnoy deyatelnosti v Ukraine: problemy y perspektyvy [Development of Forensic Expert Activity in Ukraine: Problems and Prospects]. *Teoriya ta praktyka sudovoyi ekspertyzy i kryminalistyky*, (2), 8–19 (in Russ.).
20. Yevdokimenko, S. V. (2016). Okremi aspekty orhanizatsiyi ekspertnoyi diyal'nosti v Ukraini shchodo provedennya sudovo-ekonomichnykh ekspertyz [Some aspects of organization of expert activity in Ukraine in conducting forensic economic examinations]. *Pravo i bezpeka*, (2), 43–48 (in Ukr.).

Надійшла 28.08.2018

Заяць Р. Я. Стан дослідження проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2018. № 4. С. 26–32. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2018_4_5.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1477224>

Визначена повнота розкриття в базових дослідженнях переважно українських вчених деяких питань, що стосуються адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України. Визначено поняття адміністративно-правового регулювання діяльності науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України та з'ясовані особливості основних досліджень адміністративно-правового регулювання діяльності вказаних експертно-криміналістичних установ МВС України. Наголошується, що головним недоліком є те, що розробки вчених спрямовані лише на окреслення суміжних питань, пов'язаних із зазначеною проблематикою.

Ключові слова: наукові дослідження; адміністративно-правове регулювання; експертно-криміналістичні установи; Міністерство внутрішніх справ України

Заяц Р.Я. Состояние исследования проблемы административно-правового регулирования деятельности научно-исследовательских экспертно-криминалистических учреждений МВД Украины

Определена полнота раскрытия в базовых исследованиях преимущественно украинских ученых некоторых вопросов, касающихся административно-правового регулирования деятельности научно-исследовательских экспертно-криминалистических учреждений МВД Украины. Определено понятие административно-правового регулирования деятельности научно-исследовательских экспертно-криминалистических учреждений МВД Украины и выяснены особенности основных исследований административно-правового регулирования деятельности указанных экспертно-криминалистических учреждений МВД Украины. Отмечается, что главным недостатком является то, что разработки ученых направлены лишь на определение смежных вопросов, связанных с указанной проблематикой.

Ключевые слова: научные исследования; административно-правовое регулирование; экспертно-криминалистические учреждения; Министерство внутренних дел Украины

Zayats R. Ya. State of Study of the Problem in Administrative and Legal Regulation in the Activity of Scientific-Research Expert-Forensic Institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

It is shown that peculiar peculiarities, extraordinary technical complexity, the need to develop new methodological approaches, and the lack of legal support for individual expert investigations lead researchers to certain scientific research. The purpose of the article is to determine the completeness of disclosure in basic research, mainly by Ukrainian scientists, on some issues related to the administrative and legal regulation of the activities of research and expert-forensic institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. The task of the article is the definition of the concept of administrative and legal regulation of the activities of the research-based expert-forensic institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the peculiarities of the main studies of the administrative and legal regulation of the activity of the said expert-forensic institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. It is noted that scientific works of both domestic and foreign scholars on the problems of administrative and legal regulation of the forensic-expert activity of units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine or other bodies of the same direction continue to remain relevant. This is due to the increasing demand for expert examination. It is established that factors affecting the success and quality of such expert examinations are their normative-legal support and improved methodological basis. It is concluded that none of the considered scientific works can be characterized as being fully devoted to the study of absolutely all the components of administrative and legal regulation of the forensic-expert activity of the units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. It is determined that the improvement of the structure of expert-forensic institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine should be associated with the latest types of criminal manifestations in society and the need for their timely neutralization. It depends on the adequacy of the existing administrative law and other administrative and legal means that regulate such social relations. Similar remarks can be made regarding the ways of reforming the research and expert-forensic departments, the peculiarities and forms of international cooperation in the field of expert-forensic activity, the directions of improving the interaction of expert-forensic institutions with other bodies of state power.

Keywords: scientific research; administrative-legal regulation; expert-forensic institutions; Ministry of Internal Affairs of Ukraine